

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: VN/1964/2023

Asia: LAUSUNTOPYYNTÖ VALTIONEUVOSTON ASETUSLUONNOKSESTA VUODELTA 2023
MAKSETTAVASTA MEHILÄISTALouden KANSALLISESTA PESÄKOHTAISESTA TUESTA

Maa- ja metsätalousministeriö on julkaissut Luomu 2.0 –luomuhjelman 23.6.2021. Ohjelma haluaa vastata luomutuotteiden kysynnän kasvuun saattamalla lisää luomutuotteita markkinoille ja vähittäiskaupan ja ammattikeittiöiden tarpeisiin.

Luomu 2.0 ohjelman toimeenpanosuunnitelmassa tavoitteeksi on kirjattu että tulisi selvittää kansallisen pesäkohtaisen tuen tason tavoitteenmukaisuutta luomumehiläistuotannossa. Luomumehiläistuotannon kustannukset ovat tavanomaista tuotantoa korkeammat mm. talviruokinnassa käytettävän luomusokerin ja tuotantotarvikkeiden luomuvaatimusten vuoksi. Luomun osuus mehiläisyhdyskunnista oli 8,8 % vuonna 2020. Mehiläistarhaajista osuus on vain 2,4 % tarhaajista. Keskimäärin luomumehiläistarhaajalla on 4-kertainen määrä mehiläisyhdyskuntia verrattuna keskimääräiseen tavanomaiseen tarhaajaan verrattuna.

Taulukko 5. Luomutarhaajien ja -yhdyskuntien osuus v. 2020 (Lähde: Suomen Mehiläishoitajain Liitto, SML ry)

	kaikki	luomu	luomun osuus %
mehiläistarhaajat	3 100	75	2,4
mehiläisyhdyskunnat	70 000	6 190	8,8

Luomuliitto ehdottaa, että luonnonmukaisen tuotannon korkeampien kustannusten (mm. pesäkalusto, luomuvaha, luomuvalvonta, luomuruokintasokeri) vuoksi luomumehiläispesille maksettaisiin korotettua pesäkohtaista tukea. Tämän lisäksi ehdottaa Luomuliitto että tuki porrastetaan painottamalla tuki tarhaajille, joilla on suurempi määrä mehiläisyhdyskuntia, vetämällä rajan esim 50 pesään. Tuki olisi matalampi tarhaajille joilla on 30-50 pesää, korkeampi tarhaajille joilla on yli 50 pesää. Tämä kannustaisi tarhaajaa kehittämään tuotantoaan.

Luomuliitto on ehdottanut luomumehiläistarhauksen edistämiseksi vaadittavia toimenpiteitä Luomu 2.0 ohjelman toimeenpanosuunnitelman kommentoinnin yhteydessä seuraavanlaisesti:

- 1) *Ehdotamme mehiläistalouden pesäkohtaisen talveutustuen lisäksi maksettavaa luomutukea, joka olisi suuruudeltaan 80 €/pesä (=yhteiskunta) ja jota maksettaisiin kaikille luomuvalvonnassa mehiläispesille.*
- 2) *Luomutarkastuksessa mehiläistarhaus tulisi pitää vähäriskisenä tuotantomuotona ja tarkastusmaksut määräytyvät sen mukaisesti.*
- 3) *Luomutarhaajat tarvitsevat lisää neuvontaa mm. uusien tuotantoehtojen voimaan astumisen myötä. Mehiläistarhauksen neuvonta on saatava mukaan Neuvo 2020 -neuvontaan.*
- 4) *Luomumehiläistarhaukseen liittyvään tutkimukseen on ohjattava rahoitusta.*

Samassa yhteydessä on laajasti myös avattu tuotannonkustannusrakennetta seuraavanlaisesti:

Luomutuotannossa vaadittava luonnonmateriaalista valmistettu pesäkalusto yhtä pesää kohti on noin 44 € kalliimpaa. Koska kalustoa joudutaan uusimaan noin viiden vuoden välein, niin tästä syntyy 8,80 € kustannus vuositasolla. Vuosikustannukset pesää kohti luomumehiläistarhauksessa ovat laskelmiemme kuin mukaan reilut 83 € eli 43 € enemmän kuin tavanomaisessa tuotannossa. Luomukirjanpidosta aiheutuvat lisätyöt tuovat kustannuksia 20,80 € pesää kohti. Luomutuotannosta syntyviä lisäkuluja vuositasolla tavanomaiseen hunajantuotantoon verrattuna on siis varovaisesti laskien reilut 71 € pesää kohti. Siirtymävaiheessa kulut ovat huomattavasti suuremmat. Muilla tuotantoaloilla luomutukeen sisältyy myös kannustinosa. Mikäli luomumehiläistarhauksen toivotaan lisääntyvän, tulisi tukeen sisällyttää myös kannustinosa.

Janne Rauhansuu
Luomuliiton puheenjohtaja

Susann Rännäri
Luomuliiton toiminnanjohtaja